

Program Slovensko 21-27

Michal Ilovič

Hlavné ciele politiky súdržnosti EÚ pre obdobie 21-27

Politika súdržnosti EÚ má aj naďalej podporovať svoje dva hlavné ciele, ktorými sú:

Investovanie do rastu a zamestnanosti
Európska územná spolupráca

Pre programové obdobie 2021 – 2027 sa stanovilo päť osobitných cieľov politiky súdržnosti EÚ:

1. Inteligentnejšia Európa
- 2. Ekologickejšia, nízkouhlíková Európa**
3. Prepojenejšia Európa
4. Sociálnejšia Európa
5. Európa bližšie k občanom

Program Slovensko 2021 – 2027

oprávnené obdobie 1.1.2021 – 31.12.2029

Financovanie aktivít pre napĺňanie cieľov identifikovaných v rámci Programu Slovensko (P SK) bude zabezpečované z prostriedkov Európskych štrukturálnych a investičných fondov:

- Európsky fond regionálneho rozvoja (**EFRR**)
- Kohézny fond (**KF**)
- Európsky sociálny fond plus (**ESF+**)
- Fond spravodlivej transformácie (**FST**)

Program Slovensko 2021 – 2027

- CP1 Konkurencieschopnejšia a inteligentnejšia Európa vďaka presadzovaniu inovatívnej a inteligentnej transformácie hospodárstva a regionálnej prepojenosti IKT
- CP2 **Ekologickejšia, nízkouhlíková s prechodom na hospodárstvo s nulovými čistými emisiami uhlíka a odolná Európa vďaka presadzovaniu čistej a spravodlivej energetickej transformácie, zelených a modrých investícií, obehového hospodárstva, zmierňovania zmeny klímy a adaptácie na ňu, predchádzania rizikám a ich riadenia a udržateľnej mestskej mobility**

Program Slovensko 2021 – 2027

- CP3 Prepojenejšia Európa vďaka posilneniu mobility
- CP4 Sociálnejšia a inkluzívnejšia Európa implementujúca Európsky pilier sociálnych práv
- CP5 Európa bližšie k občanom vďaka podpore udržateľného a integrovaného rozvoja všetkých typov území a miestnych iniciatív

Program Slovensko – Priorita

CP2 Ekologickejšia, nízkouhlíková Európa

Priorita 2P1 Energetická efektívnosť a dekarbonizácia

Priorita 2P2 Životné prostredie

Priorita 2P3 Udržateľná mestská mobilita

Priority P SK – Špecifické ciele

Priorita 2P1 Energetická efektívnosť a dekarbonizácia

RSO2.1 Podpora energetickej efektívnosti a znižovania emisií skleníkových plynov

RSO2.2 Podpora energie z obnoviteľných zdrojov v súlade so smernicou (EÚ) 2018/2001 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov vrátane kritérií udržateľnosti, ktoré sú v nej stanovené (EFRR)

RSO2.3 Vývoj inteligentných energetických systémov, sietí a uskladnenia mimo siete TEN-E

Špecifický cieľ RSO2.1

Špecifický cieľ RSO2.1 Podpora energetickej efektívnosti a znižovania emisií skleníkových plynov bude napĺňaný prostredníctvom nasledujúcich opatrení:

- **2.1.1. Zlepšovanie energetickej efektívnosti v podnikoch**
- **2.1.2. Znižovanie energetickej náročnosti budov**
- **2.1.3. Podpora rozvoja regionálnej a lokálnej energetiky**

Opatrenie 2.1.1 Zlepšovanie energetickej efektívnosti v podnikoch

Opatrenie 2.1.1. Zlepšovanie energetickej efektívnosti v podnikoch

V tomto opatrení bude pomoc smerovaná na prechod k klimatickej neutralite a znižovanie energetickej náročnosti podnikov, najmä MSP, pričom podpora bude poskytovaná aj veľkým podnikom.

- opatrenia energetickej efektívnosti identifikované v energetickom audite
- tri základné oblasti podpory: budovy, technologické opatrenia, dopravné prostriedky (zlepšenie tepelnej ochrany budov, zlepšovanie účinnosti existujúcich zariadení, resp. ich náhrada)

Opatrenie 2.1.1 Zlepšovanie energetickej efektívnosti v podnikoch

Opatrenie 2.1.1. Zlepšovanie energetickej efektívnosti v podnikoch

- zavádzanie systémov monitorovania, optimalizácie a riadenia spotreby energie, účinnosť distribúcie energie
- energetické audity, certifikáty, štúdie, projektová dokumentácia –podpora nebude v rozpore so štátnou pomocou v súvislosti s motivačným účinkom
- podpora bude určená pre podniky vo všetkých sektoroch pri rešpektovaní deliacich línií (poľnohospodárstvo)
- podporené nebudú opatrenia týkajúce sa činností ETS v zmysle Prílohy č. I Smernice č. 2003/87/ES

Opatrenie 2.1.1 Zlepšovanie energetickej efektívnosti v podnikoch

Opatrenie 2.1.1. Zlepšovanie energetickej efektívnosti v podnikoch

- Inštalácia zariadení na využívanie OZE bude podporená z opatrenia 2.2.1
- Podpora bude poskytovaná formou grantov aj formou finančných nástrojov
- EÚ prostriedky VRR ($\approx$ 25 mil. EUR) a MRR ($\approx$ 52,7 mil. EUR)

Opatrenie 2.1.2. Znižovanie energetickej náročnosti budov

Opatrenie 2.1.2. Znižovanie energetickej náročnosti budov

Bude sa podporovať obnova verejných budov s uplatňovaním princípu prvoradosti energetickej efektívnosti s cieľom znížiť konečnú energetickú spotrebu v budovách.

- Požadovaná bude minimálne stredná úroveň obnovy budovy (úspora 30% až 60% primárnej energie)
- Intenzita podpory podľa dosiahnutej úspory primárnej energie
- Súčasťou obnovy môžu byť aj prvky na ochranu biodiverzity a zelenej infraštruktúry, ako aj na podporu adaptácie na zmenu klímy (napr. zelené strechy, zelené steny, zadržiavanie a využívanie dažďovej vody)

Opatrenie 2.1.2. Znižovanie energetickej náročnosti budov

Opatrenie 2.1.2. Znižovanie energetickej náročnosti budov

- nevyhnutnou požiadavkou bude dodržať kvalitu vnútorného prostredia
- oprávnené budú aj výdavky na debarierizačné opatrenia a infraštruktúru pre elektromobilitu.
- zavádzanie energetického manažmentu, monitoring prevádzkových údajov vrátane technickej podpory dodávateľa po dobu udržateľnosti projektu
- inštalácia zariadení na využitie OZE súvisiacu s obnovu budovy bude financovaná z opatrenia 2.2.2
- EÚ prostriedky VRR (≈ 65 mil. EUR) a MRR (≈ 240 mil. EUR)

Opatrenie 2.1.3 Podpora rozvoja regionálnej a lokálnej energetiky

Opatrenie 2.1.3. Podpora rozvoja regionálnej a lokálnej energetiky

Zavádzanie systematického prístupu k riadeniu a využívaniu energie na úrovni regiónov je kľúčovým nástrojom na dosiahnutie efektívneho energetického plánovania a systematickej podpory opatrení v oblasti úspor energie a zvyšovania podielu OZE s cieľom optimalizácie energetickej potreby a spotreby v regiónoch.

- vytvorenie a prevádzka Krajských energetických centier (vrátane koordinačných, monitorovacích, analytických a metodických úloh) a Regionálnych centier udržateľnej energetiky (plánovanie a koordinácia dekarbonizačného procesu v regiónoch a podpora pri implementácii, vrátane identifikácie kľúčových investičných aktivít a projektov).

Opatrenie 2.1.3 Podpora rozvoja regionálnej a lokálnej energetiky

Opatrenie 2.1.3. Podpora rozvoja regionálnej a lokálnej energetiky

- Regionálny zber a analýza údajov za sektory najviac ovplyvňujúce energetickú a emisnú bilanciu regiónov
- Mapovanie využiteľného potenciálu obnoviteľných zdrojov
- Zvýšenie kvality rozhodovania a činnosti verejnej správy v regiónoch v oblasti dekarbonizácie a rozvoja udržateľnej regionálnej energetiky
- nevyhnutný predpoklad pre navrhnutie adekvátnych opatrení na riešenie zvýšených energetických a klimatických cieľov, zacielenie podpory na najprínosnejšie aktivity a projekty

Špecifický cieľ RSO2.1 Hlavné cieľové skupiny

Hlavné cieľové skupiny

- podnikateľský sektor;
- subjekty verejnej správy;
- vlastníci bytových domov;
- spoločenstvá vlastníkov bytov a nebytových priestorov/správcovia bytových domov;
- mimovládne neziskové organizácie;
- cirkvi a náboženské spoločenstvá (právnické osoby, ktoré odvodzujú svoju právnu subjektivitu od cirkvi alebo náboženskej spoločnosti).

Špecifický cieľ RSO2.2

Špecifický cieľ RSO2.2 Podpora energie z obnoviteľných zdrojov bude napĺňaný prostredníctvom nasledujúcich opatrení

- **2.2.1. Podpora využívania OZE v podnikoch**
- **2.2.2. Podpora využívania OZE v systémoch zásobovania energiou**
- **2.2.3. Podpora využívania OZE v domácnostiach**
- **2.2.4. Podpora vyhľadávania a prieskumu zdrojov geotermálnej energie za účelom ich sprístupnenia na energetické účely**

Špecifický cieľ RSO2.2

Špecifický cieľ RSO2.2 Podpora energie z obnoviteľných zdrojov bude napĺňaný prostredníctvom nasledujúcich opatrení

- Predmetom podpory nebudú nové zariadenia a technológie na využívanie zemného plynu
- Predmetom podpory nebudú opatrenia týkajúce sa činností ETS
- Investície do využívania biomasy budú podporované len v prípade ich ekologickej udržateľnosti a súladu s posúdením trajektórií udržateľného využívania bioenergie a dodávok biomasy.

Opatrenie 2.2.1 Podpora využívania OZE v podnikoch

Opatrenie 2.2.1 Podpora využívania OZE v podnikoch, na báze aktívnych odberateľov elektriny, samospotrebitel'ov energie z OZE a komunit vyrábajúcich energie z OZE

V tomto opatrení bude pomoc smerovaná na zvýšenie využívania OZE u samospotrebitel'ov, komunit vyrábajúcich energiu z OZE, v MSP a veľkých podnikoch

Opatrenie 2.2.1 Podpora využívania OZE v podnikoch

Opatrenie 2.2.1 Podpora využívania OZE v podnikoch, na báze aktívnych odberateľov elektriny, samospotrebitel'ov energie z OZE a komunit vyrábajúcich energie z OZE

- inštalácia zariadení využívajúcich OZE, najmä pre vlastné použitie (lokálne, decentralizované zdroje) vrátane zariadení na skladovanie elektriny
- pilotný projekt „Zelená podnikom“ poskytovania poukážok na inštaláciu malých zariadení na využívanie OZE v MSP – podpora decentralizovanej výroby energie z OZE v kombinácii s návrhom opatrení energetickej efektívnosti prostredníctvom energetických auditov pre MSP, vrátane poskytnutia energetických auditov pre MSP

Opatrenie 2.2.1 Podpora využívania OZE v podnikoch

Opatrenie 2.2.1 Podpora využívania OZE v podnikoch, na báze aktívnych odberateľov elektriny, samospotrebitel'ov energie z OZE a komunít vyrábajúcich energie z OZE

- predmetom podpory budú zariadenia využívajúce veternú, slnečnú a geotermálnu energiu, energiu z okolia, skládkový plyn, plyn z čističiek odpadových vôd, bioplyn a biomasu
- prioritne budú podporované projekty s prednostným využitím vyrobeného tepla/chladu/elektriny u žiadateľa a projekty s minimálnym zaťažením ovzdušia znečisťujúcimi látkami.
- Podporené opatrenia musia spĺňať požiadavky zásady „výrazne nenarušiť“ (DNSH)
- EÚ prostriedky VRR (≈ 21 mil. EUR) a MRR (≈ 74 mil. EUR)

Opatrenie 2.2.2 Podpora využívania OZE v systémoch

Opatrenie 2.2.2. Podpora využívania OZE v systémoch zásobovania energiou

Opatrenia na systémoch zásobovania energiou prinesú zvýšenie podielu OZE najmä vo vykurovaní a chladení, zároveň majú potenciál prispieť k zníženiu emisií skleníkových plynov, vrátane emisií metánu z biologicky rozložiteľných odpadov, ako aj znečisťujúcich látok do ovzdušia.

- podpora zariadení využívajúcich OZE vrátane zariadení, ktoré sú súčasťou systému zásobovania energiou verejných budov (aj v kombinácii s opatrením 2.1.2)
- podpora prechodu na účinné systémy CZT prostredníctvom využívania OZE pri zásobovaní teplom a chladom, vrátane vyvedenia odpadového tepla a tepla z existujúcich bioplynových staníc pomocou výstavby tepelných rozvodov do miesta spotreby

Opatrenie 2.2.2 Podpora využívania OZE v systémoch

Opatrenie 2.2.2. Podpora využívania OZE v systémoch zásobovania energiou

- Inštalácia zariadení KVET využívajúceho bioplyn z existujúcich BPS, za účelom dodávky tepla v sústave zásobovania teplom
- rekonštrukcia a výstavba zdrojov tepla a zariadení KVET z biomasy
- zavádzanie systémov monitorovania, optimalizácie a riadenia spotreby energie vrátane uskladňovania energie z OZE

Opatrenie 2.2.2 Podpora využívania OZE v systémoch

Opatrenie 2.2.2. Podpora využívania OZE v systémoch zásobovania energiou

- podpora zvyšovania podielu OZE v energonosičoch prostredníctvom:
 - technológií úpravy bioplynu na biometán, vrátane pripojenia na plynovú infraštruktúru
 - výstavbu nových zariadení na výrobu biometánu využívajúcich najmä BRKO (kuchynský, reštauračný odpad, exkrementy hosp. zvierat)
 - výstavby zariadení na výrobu zeleného vodíka s využitím OZE a biometánu
- EÚ prostriedky VRR (≈ 21 mil. EUR) a MRR ($\approx 126,5$ mil. EUR)

Opatrenie 2.2.3 Podpora využívania OZE v domácnostiach

Opatrenie 2.2.3. Podpora využívania OZE v domácnostiach (inovácia projektu "Zelená domácnostiam")

Podpora opatrení na využívanie OZE v domácnostiach prinesie zvýšenie inštalovaného výkonu OZE, spolu s predpokladaným znížením emisií CO₂. Pri poskytovaní podpory na inštaláciu malých zariadení na spaľovanie biomasy, bude nevyhnutnou podmienkou náhrada zariadenia na spaľovanie tuhých fosílnych palív.

Plánuje sa podpora zariadení, využívajúcich veternú a slnečnú energiu, energiu z okolia (tepelné čerpadlá) a biomasu

Opatrenie 2.2.3 Podpora využívania OZE v domácnostiach

Opatrenie 2.2.3. Podpora využívania OZE v domácnostiach (inovácia projektu "Zelená domácnosti")

V súlade s princípom prvoradosti energetickej efektívnosti sa podpora poskytne len pre taký výkon zariadenia na využívanie OZE, aby bol zohľadnený potenciál úspor na budove, ktorá je miestom inštalácie.

Ako príspevok k opatreniam ochrany ovzdušia budú zvýhodnené domácnosti z oblastí riadenia kvality ovzdušia a domácnosti vykurujúce tuhým palivom.

Opatrenie 2.2.3 Podpora využívania OZE v domácnostiach

Opatrenie 2.2.3. Podpora využívania OZE v domácnostiach (inovácia projektu "Zelená domácnostiam")

- podpora inštalácie zariadení na využívanie OZE na výrobu tepla/chladu;
- podpora inštalácie zariadení na využívanie OZE na výrobu elektriny;
- podpora akumulácie energie z OZE a systémov monitorovania, optimalizácie a riadenia spotreby energie s cieľom optimalizácie výroby a využitia energie z OZE.
- EÚ prostriedky VRR (≈ 28 mil. EUR) a MRR ($\approx 114,5$ mil. EUR)

Opatrenie 2.2.4 Podpora vyhľadávania geotermálnej energie

Opatrenie 2.2.4. Podpora vyhľadávania a prieskumu zdrojov geotermálnej energie za účelom ich sprístupnenia na energetické účely

Účelom opatrenia je vytvorenie vhodných podmienok pre využívanie geotermálnej energie na energetické účely.

Cieľom je poskytnutie podpory na realizáciu prvého (prieskumného) geotermálneho vrtu vo vybranej lokalite, čo významne pomôže k zníženiu podnikateľského rizika, ktoré predstavuje jednu z hlavných bariér pre investorov, zároveň tak prispeje k zníženiu cien pre koncového odberateľa.

Opatrenie 2.2.4 Podpora vyhľadávania geotermálnej energie

Opatrenie 2.2.4. Podpora vyhľadávania a prieskumu zdrojov geotermálnej energie za účelom ich sprístupnenia na energetické účely

- podpora projektov vyhľadávania, prieskumu a overovania zdrojov geotermálnej energie využiteľných pre energetické účely vrátane využitia v tepelných čerpadlách (štúdie, geofyzikálne prieskumy, prieskumné vrty, reinjektážne vrty, hydrodynamické skúšky, záverečné správy a ďalšie geologické práce).
- EÚ prostriedky MRR ($\approx$ 13 mil. EUR)

Špecifický cieľ RSO2.2 Hlavné cieľové skupiny

Hlavné cieľové skupiny

- podnikateľský sektor;
- komunity vyrábajúce energiu z OZE
- subjekty verejnej správy;
- vlastníci bytových domov;
- spoločenstvá vlastníkov bytov a nebytových priestorov/správcovia bytových domov;
- mimovládne neziskové organizácie;
- cirkvi a náboženské spoločenstvá (právnické osoby, ktoré odvodzujú svoju právnu subjektivitu od cirkvi alebo náboženskej spoločnosti).
- domácnosti

Špecifický cieľ RSO2.3 Vývoj inteligentných energetických systémov

Špecifický cieľ RSO2.3 Vývoj inteligentných energetických systémov, sietí a uskladnenia mimo transeurópskej energetickej siete (TEN-E) bude napĺňaný prostredníctvom nasledujúceho opatrenia

- **2.3.1. Podpora inteligentných energetických systémov vrátane uskladňovania energie**

Opatrenie 2.3.1 Podpora využívania OZE v domácnostiach

Opatrenie 2.3.1. Podpora inteligentných energetických systémov vrátane uskladňovania energie

Podpora pre zariadenia na distribúciu a skladovanie energie, vrátane systémov monitorovania, optimalizácie a riadenia spotreby energie prispeje k zvýšeniu efektívnosti zariadení na využívanie energie, ako aj možností pre inštaláciu nových zariadení na využívanie OZE. Tým sa urýchlí prechod na nákladovo efektívny, udržateľný a bezpečný energetický systém na Slovensku.

Opatrenie 2.3.1 Podpora využívania OZE v domácnostiach

Opatrenie 2.3.1. Podpora inteligentných energetických systémov vrátane uskladňovania energie

- realizácie opatrení vytváraním miestnych distribučných sietí, najmä v rámci energetických komunít s cieľom využívania elektriny v mieste jej výroby a až následne distribúcie prebytkov do regionálnych distribučných sústav;
- uskladňovania energie za účelom efektívneho využívania zdrojov, vytvorenia možností pre aktívne zapájanie koncových užívateľov do procesu optimalizácie a znižovania ich energetických nárokov a nákladov,
- vytvorenia a implementácie centrálnej platformy pre výmenu dát;
- inštalácie inteligentných prvkov v elektroenergetických systémoch

Opatrenie 2.3.1 Podpora využívania OZE v domácnostiach

Opatrenie 2.3.1. Podpora inteligentných energetických systémov vrátane uskladňovania energie

V oblasti prenosovej a distribučnej sústavy bude predmetom podpory aj výstavba, rekonštrukcia a modernizácia vedení a transformovní, ktorá prispeje k integrácii do konceptu smart riadenia celej elektrizačnej sústavy za účelom zlepšenia kvality, bezpečnosti a udržateľnosti dodávok elektriny konečným zákazníkom a za účelom integrácie decentralizovaných zdrojov energie (predovšetkým OZE).

EÚ prostriedky VRR ($\approx 9,2$ mil. EUR) a MRR ($\approx 24,7$ mil. EUR).

Ďakujem za pozornosť

Michal Ilovič

Slovenská inovačná a energetická agentúra

Švermova 43, 974 04 Banská Bystrica

Tel: +421 918 763 069

michal.ilovic@siea.gov.sk